

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 29 април 2022 г.
(OR. en)

Междуетноституционално досие:
2022/0132(COD)

8568/22
ADD 2

VISA 74
FRONT 179
MIGR 131
COMIX 216
CODEC 568
IA 53

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 28 април 2022 г.

До: Г-н Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз

№ док. Ком.: SWD(2022) 659 final

Относно: РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА РЕЗЮМЕ НА ДОКЛАДА ЗА ОЦЕНКАТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО, придружаващ Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на регламенти (ЕО) № 767/2008, (ЕО) № 810/2009 и (ЕС) 2017/2226 на Европейския парламент и на Съвета, на регламенти (ЕО) № 1683/95, (ЕО) № 333/2002, (ЕО) № 693/2003 и (ЕО) № 694/2003 на Съвета и на Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген във връзка с цифровизирането на визовата процедура

Приложено се изпраща на делегациите документ SWD(2022) 659 final.

Приложение: SWD(2022) 659 final

Брюксел, 27.4.2022 г.
SWD(2022) 659 final

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА
РЕЗЮМЕ НА ДОКЛАДА ЗА ОЦЕНКАТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО,

[...]

придружаващ

Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета
за изменение на регламенти (ЕО) № 767/2008, (ЕО) № 810/2009 и (ЕС) 2017/2226 на
Европейския парламент и на Съвета, на регламенти (ЕО) № 1683/95,
(ЕО) № 333/2002, (ЕО) № 693/2003 и (ЕО) № 694/2003 на Съвета и на Конвенцията
за прилагане на Споразумението от Шенген във връзка с цифровизирането на
визовата процедура

{COM(2022) 658 final} - {SEC(2022) 202 final} - {SWD(2022) 658 final}

Общ преглед

Законодателна инициатива относно цифровизирането на визовите процедури (точка от РПК за 2021 г.)

А. Необходимост от действия

Защо? В какво се състои разглежданият проблем?

Органите на държавите членки, които се занимават със заявленията за визи и издаването на визи, са обременени от продължителни процеси и натрупващи се разходи за управление, обработка, архивиране и впоследствие унищожаване на документи на хартиен носител съгласно настоящата визова процедура. Държавите членки също така са все по-зависими от външни изпълнители. Съществуват също така риск за сигурността, свързан с възможността да се фалшифицира и подправя визовият стикер, както и повишен риск от търсене на по-изгодни варианти за получаване на виза поради нееднородните визови процедури в държавите членки. И накрая, пандемията от COVID-19 показва, че настоящата практика не е подходяща за отговор и реагиране на кризи.

Настоящата процедура също така е сложна и обременителна за **кандидатите за виза**. Кандидатите за виза трябва да пътуват до най-близкото консулство или център за кандидатстване за визи за всяко заявление и да оставят документа за задгранично пътуване там, което не им позволява друго пътуване по време на процеса на кандидатстване. Често пътуващите трябва да повтарят същата дълга процедура за всяко заявление, която може да се различава в зависимост от местоназначението. Кандидатите плащат също така допълнителни такси, когато подават заявление чрез външен изпълнител.

Първопричините за тези проблеми са правното изискване към държавите членки да издават хартиен визов стикер, фактът, че държавите членки прилагат практики за лично явяване/ползване на хартиен носител, както и нееднаквото ниво на цифровизация и нееднородните визови процедури в държавите членки.

Какво се очаква да бъде постигнато с тази инициатива?

Общата цел на инициативата е да се опрости, хармонизира и намали административната тежест за кандидатстване за шенгенска виза, за да се направи ЕС по-привлекателна дестинация за пътуващите, които трябва да притежават виза, и да се подобрят сигурността и безопасността на Шенгенското пространство. За да постигне това, тя има за цел да рационализира и да направи по-ефективна процедурата за кандидатстване за виза за кандидатите и държавите членки чрез цифрови средства и да повиши сигурността на Шенгенското пространство чрез цифровизиране на визовия стикер и цифровизирани процедури за кандидатстване.

Една до голяма степен безхартиена и безконтактна визова процедура ще бъде по-ефективна от гледна точка на разходите и ще спести време на пътуващите и консулствата, като същевременно ще гарантира най-високо ниво на сигурност на границите на ЕС и ще осигури защитата на личните данни на кандидатите.

Каква е добавената стойност от действия на равнището на ЕС?

Целта да се направят визовите процедури по-сигурни и пригодени за цифровата ера не може да бъде постигната от държавите членки, ако действат самостоятелно. По-нататъшното подобряване на тези общи процедури налага действия от страна на ЕС. Малко вероятно е посочените по-горе проблеми да изчезнат в близко бъдеще, а те са пряко свързани с настоящите правни разпоредби. Изменения на съответното законодателство (най-вече на Визовия кодекс и Регламента за ВИС) са възможни само на равнището на ЕС, тъй като целите на настоящия регламент се опират на други инициативи, целящи рационализиране и хармонизиране на процедурите в контекста на общата визова политика, както и поради това че визите за краткосрочно пребиваване са част от достиженията на правото от Шенген. Поради мащаба, ефекта и въздействието на предвидените действия целите могат да бъдат постигнати ефикасно и систематично единствено на равнището на ЕС.

Б. Решения

Какви законодателни и незаконодателни варианти на политиката са разгледани? Предпочетен ли е даден вариант? Защо?

В оценката на въздействието бяха оценени **пет варианта на политиката** с различна степен на намеса на ЕС в настоящия визов процес:

- Във **вариант 1**, разглеждан като базов сценарий, не се предвижда предприемане на законодателни действия на равнището на ЕС. Държавите членки ще продължат (или няма да продължат) да разработват свои национални инструменти. Комисията ще отправя необвързващи препоръки към държавите членки и ще ги подкрепя с незадължителни мерки. Визовият стикер ще продължи да се използва за издаване на визи.
- Във **вариант 2** са включени минимални законодателни промени на равнището на ЕС, целящи да се премахнат правните пречки, които ограничават възможността държавите членки да продължат да цифровизират процеса на кандидатстване за виза. Цифровата виза ще замени хартиения визов стикер (който е задължителен) и за притежателите на виза ще бъде въведена обща уеб услуга за проверка на нейната валидност.
- Във **вариант 3** се предвижда (задължителна) замяна на хартиения визов стикер с цифровата виза и разработването на незадължителна платформа на ЕС за кандидатстване за визи. Съгласно този вариант държавите членки могат да изберат да участват в платформата на ЕС за кандидатстване за визи, да разработят/продължат да използват свои собствени национални портали или да не разработят никакво цифрово решение.
- Във **вариант 4** се предвиждат задължителна цифрова виза и задължителна платформа на ЕС за кандидатстване за визи, в която всички държави членки ще трябва да участват след преходен период.
- Във **вариант 5** се предвижда задължителна платформа на ЕС за кандидатстване за визи за всички държави членки без преходен период, изцяло цифрова процедура (включително записване на биометричните данни от кандидатите чрез цифрови средства) и цифрова виза (задължителна).

Предпочитаният вариант е вариант 4, тъй като той ще допринесе за справяне с първопричините за настоящите проблеми и ще доведе до премахване на нееднородния процес на кандидатстване за виза на хартиен носител и до хармонизиране на настоящите нееднакви равнища на цифровизация, като същевременно гарантира висока степен на сигурност.

Кой подкрепя отделните варианти?

Държавите членки имат като цяло предпочитание към варианти 3 и 4. По-специално:

- 14 държави членки подкрепят използването на платформа на ЕС за кандидатстване на доброволен принцип (вариант 3), докато
- 10 биха предпочели задължителното използване на платформата с преходен период (вариант 4).
- Всички държави членки подкрепят вариант, в който се предвижда цифрова виза.

Националните органи за защита на данните също изразиха предпочитание към варианти 3 и 4.

Секторите на пътуванията и туризма единодушно подкрепят вариант 4, като подчертават положителното въздействие върху пътуванията до ЕС и повишената привлекателност на ЕС като дестинация за пътуване.

В. Въздействие на предпочитания вариант

Кои са основните ползи от предпочитания вариант?

Платформата на ЕС за кандидатстване за визи ще бъде от полза за държавите членки, тъй като ще се намали времето за обработка на заявленията за визи за консулствата и за архивиране на заявленията на хартиен носител. Случаите на търсене на по-изгодни варианти за получаване на виза ще намалее директно и проверките във Визовата информационна система ще се извършват на по-ранен етап.

Цифровата виза ще доведе до подобряване на вътрешната сигурност на Шенгенското пространство, тъй като визовият стикер вече няма да може да бъде фалшифициран, и ще се намали значително административната тежест за централните органи и консулствата на държавите членки, които вече няма да трябва да отделят време и средства за производство, поръчка и сигурно транспортиране на визови стикери до консулствата. Като цяло при вариант 4 държавите членки ще спестят 510,9 милиона евро

административни разходи за периода 2025—2029 г.

Кандидатите за виза също ще извлекат ползи от вариант 4. На кандидатите за повторна виза вече няма да се налага да правят пътни разходи, за да кандидатстват за виза, а документите им за задгранично пътуване ще останат при тях през целия процес на кандидатстване. При вариант 4 кандидатите ще спестяват средно 31 EUR на заявление от общо 74 EUR, изразходвани в базовия сценарий за всяко заявление.

Вариант 4 се очаква също така да има леко положително въздействие върху приноса към БВП на ЕС от гражданите на трети държави, за които се изисква виза, поради възможно увеличаване на броя на гражданите на трети държави, за които се изисква виза, които пътуват до ЕС. Въздействието от увеличаването на броя на пътуващите върху БВП на ЕС трябва обаче да се обмисли внимателно, тъй като то се основава на очакван допълнителен брой пътуващи през периода 2025—2029 г., който е трудно да се предвиди.

Като цяло вариант 4 ще спомогне до голяма степен за хармонизиране на понастоящем нееднородните процедури за кандидатстване в държавите членки, както и за подобряване на имиджа на ЕС като единен субект в съответствие с общата визова политика.

Кои са основните разходи, свързани с предпочитания вариант?

Създаването на платформата на ЕС за кандидатстване за визи ще представлява значителен разход в сравнение с базовия вариант. Прогнозните разходи възлизат на 41,2 милиона евро за създаването ѝ и на 12,8 милиона евро годишно за експлоатацията и поддръжката ѝ.

Всяка държава членка ще трябва да свърже и актуализира своите национални системи, за да могат те да използват услугите на новата централизирана цифрова платформа на ЕС за кандидатстване. Прогнозните разходи са в размер на 270 000—330 000 EUR за всяка държава членка. Инвестициите на равнището на държавите членки за въвеждането на цифровата виза са незначителни.

Разходите за околната среда, свързани с процеса на кандидатстване на кандидатите за повторна виза, ще бъдат почти нулеви, тъй като те вече няма да трябва да пътуват, за да кандидатстват или да получат документа си за задгранично пътуване. Потреблението на хартия също ще намалее, което ще окаже положително въздействие върху околната среда. Потенциалното увеличаване на туризма към ЕС благодарение на цифровизацията на визовите процедури може да генерира допълнителни емисии на CO₂; това очаквано увеличение обаче се основава на допълнителен брой пътници, който е трудно да се предвиди и не е сигурен, за разлика от ползите за околната среда, свързани с намаляването на пътуването от страна на кандидатите и намаляването на потреблението на хартия за заявленията и визовия стикер.

Какви ще са последиците за големите предприятия, МСП и микропредприятията?

Основните предприятия, които ще извлекат ползи от инициативата, ще бъдат тези в секторите на пътуванията и туризма. Представителите на европейския туристически сектор изразиха силна подкрепа за цифровизирането на визовия процес и подчертаха необходимостта ЕС да предложи безпроблемно пътуване, за да се конкурира с други глобални дестинации.

Ще има ли значително въздействие върху националните бюджети и администрации?

Предвижда се предпочитаният вариант да има въздействие върху националната администрация, по-специално що се отнася до разходите за свързване и актуализиране на националната(ите) система(и) и за съхраняване на данните от заявленията. Очакваните спестявания на административни разходи (510,9 милиона евро през периода 2025—2029 г. за всички държави членки) до голяма степен ще компенсират тези разходи (140 милиона евро за всички държави членки през периода 2025—2029 г.).

Ще има ли друго значително въздействие?

Що се отнася до **защитата на данните**, при вариант 4 с платформата на ЕС ще се въведат единни практики за обработка на данните, които ще се прилагат за всички държави членки. Това ще намали излагането на лични данни пред външни изпълнители, тъй като многократно пътуващите ще могат да кандидатстват директно чрез портала на ЕС за кандидатстване. Според ЕНОЗД обаче определени рискове за защитата на данните са присъщи за цифровизацията. Ето защо принципите на „ограничаване в

рамките на целта“ и „свеждане на данните до минимум“ ще трябва да се спазват стриктно.

Правото на недискриминация за граждани на трети държави с ограничен достъп до ИТ и с по-ниска грамотност в областта на ИТ няма да бъде нарушено, тъй като външните изпълнители и туристическите оператори ще предоставят помощ.

Що се отнася до правата на **хората с увреждания**, лицата, които не могат да чуват и/или виждат, ще получават по-малко помощ лично, но могат да бъдат подпомогнати чрез подобряване на достъпността на инструментите за онлайн кандидатстване в съответствие с признатите насоки за достъпност на интернет пространството. Външните изпълнители ще могат също да дават насоки на хора с увреждания или с ниска грамотност в областта на ИТ. Положението на хората с намалена подвижност ще се подобри, тъй като при определени обстоятелства от тях вече няма да се изисква да посещават център за кандидатстване за виза или консулство.

Г. Последващи действия

Кога ще се извърши преглед на политиката?

В член 57 от Визовия кодекс и в член 50 от преразгледания Регламент за ВИС относно наблюдението и оценката вече се предвиждат задължения за наблюдение и оценка, напр. изготвяне на оценка на прилагането две години след като всички разпоредби на Визовия кодекс са станали приложими. Този общ принцип на посочените членове ще се прилага и за промените, произтичащи от приемането на предложението относно цифровизирането на визовите процедури.